

Svenska med didaktisk inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, II Swedish and its Didactics for Teachers Working in Grades 4 to 6, II

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: C46S60

Revision: 8.0

Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2022-06-20

Gäller från: HT 2022

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Svenskämnets didaktik (G1F), Svenska (G1F)

Utbildningsområde: Undervisning 76%, Verksamhetsförlagd utbildning 24%

Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen

Förkunskapskrav: Godkänt resultat i Utbildningsvetenskaplig kärna I, 30 hp, Svenska med didaktisk inriktning I, 15 hp samt all VFU från tidigare terminer i Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen har två parallella fokus. Dels ska studenten genom fördjupade ämne-teoretiska och ämnesdidaktiska studier öka sin beredskap att undervisa i svenska. Dels ska studenten fortsätta utvecklandet av yrkesrollen inbegripet förmågan att skapa stimulerande lärandemiljöer med fokus på måluppfyllelse. Det ämne-teoretiska och ämnesdidaktiska perspektivet fördjupas genom verksamhetsförlagd utbildning.

Läsförståelsens olika nivåer samt strategier för att främja läsförståelse och utveckla textrörlighet belyses. Läs- och skrivundervisning problematiseras och granskas utifrån aktuell didaktisk forskning. Vidare ges möjlighet att utifrån ett genrepedagogiskt perspektiv och i egna läs- och skrivuppgifter reflektera över hur olika genrer och texttyper kan användas i språk- och läsutvecklande syfte.

Barn- och ungdomsbokens framväxt belyses utifrån ett historiskt, ideologiskt och berättartekniskt perspektiv. Hur barn- och ungdomsböcker kan användas för att främja och stödja elevers lärande problematiseras. Skönlitteratur och arbete med skönlitteratur diskuteras med hjälp av adekvat terminologi. Detta sker i dubbelt syfte, dels för att öka studentens egen genrekompetens, dels för att utveckla en begreppsrepertoar som kan användas både för eget bruk och för att kommunicera litterära upplevelser samt för att stödja elevers lärande.

Den svenska grammatiken behandlas ur ett funktionellt perspektiv och studenten fördjupar sina studier i det svenska språksystemet.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på

1. Kunskap och förståelse

1.1 redogöra för huvuddragen i den moderna barn- och ungdomsbokens framväxt utifrån ett historiskt, ideologiskt och berättartekniskt perspektiv

1.2 redogöra för hur det svenska språkets syntax är uppbyggd och fungerar

2. Färdighet och förmåga

2.1 behärska för undervisningen i svenska relevanta begrepp

2.2 med stöd i aktuell svenskdidaktisk forskning samt utifrån relevanta styrdokument för ämnet svenska uppvisa didaktisk medvetenhet i att självständigt formulera mål, planera, leda, genomföra, utvärdera och dokumentera undervisning i svenska med fokus på måluppfyllelse

2.3 självständigt formulera mål, planera, leda, genomföra, utvärdera och dokumentera undervisning med syfte att elever utvecklar lässtrategier för att läsa olika texttyper

2.4 utifrån litteraturdidaktiska teorier och metoder självständigt formulera mål, planera, genomföra, utvärdera och dokumentera ett textsamtal med elever med fokus på textrörlighet

- 2.5 i mötet med elever och kollegor använda ämneskunskaper och ämnesdidaktiska begrepp i ett relevant yrkesspråk
- 2.6 analysera elevtexter utifrån syntaktiska aspekter med fokus på skrivutveckling
- 2.7 använda ett adekvat svensksdidaktiskt yrkesspråk och korrekt svenska i skrift
- 2.8 använda ett adekvat svensksdidaktiskt yrkesspråk och korrekt svenska i talat språk

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

3.1 utifrån litteraturdidaktiska teorier och metoder problematisera hur barn- och ungdomsböcker samt andra skönlitterära texter kan användas i syfte att utveckla läs- och skrivförmåga, läs- och skrivstrategier, genrekompetens, kunskaper om litteratur, kritisk medvetenhet samt förmåga att kommunicera litterära erfarenheter i tal och skrift

3.2 utifrån didaktisk forskning kritiskt reflektera kring hur olika texter, texttyper och genrer kan användas i språk- och kunskapsutvecklande syfte samt planera undervisning i syfte att utveckla genrekompetens och förmåga att anpassa språk och stil till olika kommunikationssituationer

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- workshops
- seminarier
- studiegruppsarbete
- verksamhetsförlagd utbildning

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

(IN01) Skönlitteratur i undervisningen

Enskild skriftlig inlämning

Lärandemål: 2.1, 2.7, 3.1

Högskolepoäng: 3,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(SE01) Barn- och ungdomslitteratur

Seminarium

Lärandemål: 1.1, 2.8

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(TE01) Det svenska språksystemet

Individuell skriftlig tentamen

Lärandemål: 1.2, 2.1, 2.6, 2.7

Högskolepoäng: 4,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(NÄ01) Texttyper

Workshops

Lärandemål: 2.1, 2.7, 3.2

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(NÄ02) Genrepedagogik

Studiegruppsarbete med inlämning

Lärandemål: 2.1, 2.7, 2.8, 3.2

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(IN04) VFU-uppgift Läsförståelse

Enskild skriftlig inlämning

Lärandemål: 2.1, 2.3, 2.7, 3.1

Högskolepoäng: 2,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(IN05) VFU-uppgift Textsamtal

Enskild skriftlig inlämning
Lärandemål: 2.1, 2.4, 2.5, 2.7, 3.2
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(NÄ03) VFU

Verksamhetsförlagd utbildning
Lärandemål: 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.7, 2.8, 3.1, 3.2
Högskolepoäng: 1,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Det maximala antalet examinationstillfällen för varje examination i kursen är 5. Ett förbrukat examinationstillfälle är en examination där studenten har fått betyg (U/G/VG).

Den sammanhängande VFU-perioden är en examination där 100% närvaro gäller. Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systemiserat och validerat bedömningsformulär. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att barns/elevs säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell utvecklingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts. Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§). Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Bergh Nestlog, E. & Danielsson, K. (2020). *Textskapande i grundskolan: Utveckla funktionella skrivpraktiker*. Lund: Studentlitteratur, ss. 61-106 (46 s)

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna (2015). *Från fabler till manga. 1, Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barnlitteratur*. 1. uppl. Malmö: Gleerups utbildning, kap 3-8 (222 s)

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna (2016). *Från fabler till manga. 2, Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på ungdomslitteratur*. 1. uppl. Malmö: Gleerups utbildning, kap 3-5 (155 s)

Bylock, Maj (valfri utgåva). *Solstenen* (ca 140 s)

Chambers, Aidan (2014). *Böcker inom och omkring oss*. Ny, rev., utg. Stockholm: Gilla böcker (293 s)

Ellis, Deborah (2012). *Den osynliga flickan*. [Ny utg.] Stockholm: En bok för alla (158 s)

Eriksson, J., Grönvall Fransson, C., & Johansson, A. K. (2017). *Kreativ grammatikundervisning: från förskoleklass till åk 6*. 2. uppl. Gustavsberg: Columbus förlag, ss. 211-240 (30 s)

Holmberg, Per (2019). Grammatik i ett funktionellt perspektiv. I Liberg, Caroline & Smidt, Jon (red.) *Att bli lärare i svenska*. Stockholm: Liber, ss. 103-114 (12 s)

Ingemansson, Mary (2016). *Lärande genom skönlitteratur: djupläsning, förståelse, kunskap*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, kap 3 och 5 (84 s)

Johansson, Britt & Sandell Ring, Anniqa (2012). *Låt språket bära: genrepedagogik i praktiken*. 3. uppl. Stockholm: Hallgren & Fallgren, kap. 6-9 (170 s)

- Langer, Judith A. (2017). *Litterära föreställningsvärldar: litteraturundervisning och litterär förståelse*. 2. uppl. Göteborg: Daidalos (243 s)
- Lundin, K. (2019). *Språkets byggstenar. Grammatik och textarbete för lärarstudier F-6*. Lund: Studentlitteratur (146 s)
- Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet – Lgr22* (2022). Stockholm: Skolverket (ca 20 s)
- Varga, Anita (2013). Metakognitiva perspektiv på läsförståelseprocessen: en studie av skolans textsamtal kring skönlitteratur. *Nordisk Tidskrift för Allmän Didaktik*, 1 (1), s. 43-60 (18 s)
- Westlund, Barbro (2015). *Aktiv läskraft: att undervisa i lässtrategier för förståelse: mellanstadiet*. 1. uppl. Stockholm: Natur & kultur (262 s)
- Wolf, Lars (2004). *Till dig en blå tussilago: att läsa och skriva lyrik i skolan*. 2., [utök.] uppl. Lund: Studentlitteratur (185 s)
- Ytterligare skönlitteratur kan tillkomma (ca 100 s)
- Ytterligare vetenskapliga artiklar enligt lärares anvisningar kan tillkomma (ca 200 s)

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursinformationsmöte. Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 hp.